

Univerzita Karlova v Praze
1. lékařská fakulta
Ústav teorie a praxe ošetřovatelství
128 00 Praha 2, Studničkova 5

posudek oponenta

Název práce: Otec u porodu

Autor: Bc. Jiřina Nováková

Vedoucí práce: Mgr. René Orságová

Oponent práce: MUDr. Jiří Hanuš, CSc.

Téma pro svoji diplomovou práci si autorka vybrala na základě vlastní zkušenosti, kdy u jejího porodu byl partner přítomen. Význam účasti a přítomnosti otce u porodu byl publikován v USA již před více než 30-ti lety a byl postupně v USA a západní Evropě akceptován a zaveden do porodnické praxe. V naší republice se to stalo až v roce 1984 a v současné době je přítomnost muže u porodu až 80 %. Samozřejmě je vliv jeho přítomnosti otázkou stále diskutovanou v odborných kruzích. Dnes se má všeobecně za to, že má většinou pozitivní dopad především na psychickou pohodu rodičky.

Hlavním **cílem a účelem** studie bylo, mimo jiné, zjistit okolnosti, které podle mínění jejich žen, vedou muže k účasti při porodu, zda jejich přítomnost na porodním sále během I. a II. doby porodní má nějaký vliv na průběh porodu a co vlastně ženy – rodičky od nich při svém porodu očekávají.

Text práce má 67 stran, z toho 22 stran je část teoretická a 45 část empirická.

Teoretická část se zevrubně dotýká všech oblastí souvisejících s daným tématem. Autorka uvedla systematicky komponovaný přehled, který čerpala z písemnictví. V jednotlivých kapitolách věcně shrnula poznatky o rozdílu ženské a mužské identity, psychologii, fyziologii, sociologii gravidity a normálního porodu. Kapitola o historii týkající se účelnosti, významu a vlivu přítomnosti otce u porodu je rovněž výstižná a přehledná. K této části práce nemám žádné připomínky ani výhrady.

Empirická část je výsledkem vlastního výzkumu souboru 120 žen, které porodily za přítomnosti partnera ve dvou pražských a dvou mimopražských ústavech. Způsobu jak byl výzkum metodicky naplánován a jak byly získané informace zpracovány nelze nic podstatného vytknout. Pro sběr dat byla použita dotazníková metoda. Dotazník vlastní konstrukce (viz příloha) byl předán k vyplnění ženám první až šestý den po porodu. K jejich vyhodnocení byly použity adekvátní postupy. Údaje jsou transponovány do přehledných tabulek a grafů a jsou systematicky uspořádány. Zpracování lze vcelku označit za seriózní.

Autorka kladla důraz zejména na to, co a jak podle mínění žen, ovlivňuje muže k rozhodnutí účasti u porodu (vzdělání, parita ženy, apod.), zda budoucí otcové

absolvovali, spolu se svojí ženou, předporodní kurz a také co rodička od svého partnera během vlastního porodu očekává (psychickou podporu, účast, zmírnění „porodních bolestí“, apod.).

Výsledky studie jsou následující:

1. potvrzení známé skutečnosti, že nejčastěji se porodu účastní partneri primipar,
2. častěji jsou u porodu přítomni muži s vyšší vzděláním t. j. středoškolským a vysokoškolským,
3. psychickou podporu a pocit bezpečí během porodu očekává od svých partnerů $\frac{3}{4}$ žen a téměř u všech se toto očekávání vyplnilo,
4. podle mínění žen si přála být u porodu většina mužů (97%). Ale polovina mužů se porodu zúčastnila až na výslovné přání ženy. Jsou-li uvedená čísla relevantní, je však otázkou. Bylo by zajímavé se dotázat mužů, jestli si opravdu sami přejí být u porodu z vlastního rozhodnutí nebo je to pouze přání jejich partnerek.
Rozhodně zajímavý je rovněž poznatek, že v Praze se rozhodlo být u porodu (podle žen) více než $\frac{3}{4}$ mužů již před otěhotněním ženy, zatímco pouze $\frac{1}{2}$ mužů mimopražských. Naopak během gravidity se poměr změnil – v Praze se rozhodla být u porodu pouze $\frac{1}{3}$ a mimo Prahu více než polovina mužů. Na přání ženy se v Praze rozhodlo být u porodu $\frac{3}{4}$ mužů a mimo Prahu pouze $\frac{1}{3}$.
5. na vnímání „porodních bolestí“ v I. i II. době porodní nemá přítomnost otce žádný podstatný vliv. Pro většinu (83%) žen neměla žádný „ztišující“ účinek.
6. předporodní kurz navštěvovala pouze polovina těhotných žen, z toho $\frac{3}{4}$ spolu s partnerem. V Praze neabsolvovala kurz více než $\frac{1}{2}$ párů, mimo Prahu pouze $\frac{1}{4}$ párů. Toto zjištění pokládám za velmi překvapivé a znepokojující. Co potom ti muži u porodu dělají?

Seznam použité **literatury** obsahuje 33 položek a 10 odkazů na internetové stránky. V textu práce je však citováno pouze 17 pramenů.

K textu je přiloženo 8 **příloh**, z toho 6 jsou ilustrativní fotografie porodních sálů ústavů, kde ženy rodily.

Text je vcelku vypracován systematicky a srozumitelně. Vystihuje hlavní body problému i když v diskusi postrádám osobní autorčino zhodnocení a komentář výsledků vlastního výzkumu a eventuální srovnání s údaji v literatuře. Stylizace a rozvržení jednotlivých kapitol a podkapitol jsou formálně bezchybné.

Celkové hodnocení práce: výsledky průzkumné sondy přináší aktuální informaci o daném tématu. Podle mého soudu byl cíl, který si autorka stanovila dosažen. Domnívám se, že práce přinesla nové poznatky a může tak být cenným příspěvkem. Splňuje požadavek účelnosti pro práci, protože do určité míry přispívá k obohacení znalostí v této oblasti. Myslím, že by bylo velmi zajímavé a užitečné vyšetřit obdobný soubor mužů, kteří byli u porodu přítomni.

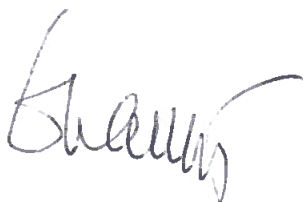
Otázky k obhajobě:

- 1) Jak si vysvětlujete diskrepanci v absolvování předporodních kurzů mezi Prahou a venkovem?
- 2) Máte dojem, že muži jsou k účasti při porodu svými ženami spíše „dotlačeni“, než že to je jejich svobodné rozhodnutí?

Klasifikace: navrhuji stupeň – velmi dobře

V Praze dne 18. 5. 2007

MUDr. Jiří Hanuš, CSc.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hanus', written in a cursive style.